

Nro.

79.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 6go Kwietnia 1797.

G a z e t y.

AUSTRYA.

Zdarzenia wojenne.

Z Wiednia dnia 29. Marca. Przed przybyciem, jeszcze Arcy - Xiążęcia Karola do Włoch cofnęła się już była armia nasza za *Tagliamento*, tak dla wypoczynienia z ciągłych trudów i niewygód, iakoteż dla ściągnięcia do siebie comment przybywających posiłków.

G 4

W ta-

W takim położeniu załawszy Arcy - Xiążę Karol armią, poczynił natychmiast potrzebne urządzenia. Jenerał Hr. *Hobenzollern*, który pod ten czas strzegł brzegów *Piave*, odebrał rozkaz, ażeby wszelkimi sposobami starał się utrzymać z swem korpusem w tém mieyscu; w przypadku zaś, gdyby nieprzyjaciel z nadzwyczaj przemagającą siłą chciał go zaczepić, miał się, niewdając w zaciętą bitwę, cofnąć do głównej armii pod *Tagliamento*.

Przed niejakim już czasem ściągnął był nieprzyjaciel na prawych brzegach rzeki *Piave* znaczne korpusy wojsk z *Treviso* i *Bassano*, które się składały częścią z wojsk przybyłych zewnątrz krain i od armii Reńskiej, częścią też z korpusu po zawartym pokoju z Oycem S. świeżo z *Romanii* przybyłego.

Posiłki zaś przeznaczone do armii Arcy - Xiążęcia Karola, mimo gwałtowne marsze, nie mogły iednak tak rychło przybyść do mieysc swego przeznaczenia.

Nieprzyjaciel korzystając z tej okazyi, podzieliwszy się na trzy kolumny szedł przeciwko korpusowi Jenerała *Hobenzollern*; ten cofnął się do *Sacile*, gdzie dnia

dnia 12. wieczorem był atakowany od Francuzów w ten właśnie moment, kiedy druga kolumna przez *Porto bufale* starała się mu wziąć tył. Bitwa była straszna, i woyska Cesarские tak mężny dawały odpór, iż ich nieprzyjaciel do retyrady przymusić nie zdołał; z tym wszystkim, obawiając się odcięcia od głównej armii Jenerał *Hobenzollern*, cofnął się nocą przez *Bordonone*, i kontynuował wciąż swój marsz przez *Cordenon* do *Valvasone*.

Dnia 15. maszerował tenże Jenerał przez *Tagliamento*, Arcy-Xiąże Karol zaś skoncentrował wszystkie woyska, które przy tej rzece rozstawione były, zostawiwszy mały oddział kawaleryi dla obserwowania obrotów nieprzyjacielskich.

Dnia 16. wyruszył nieprzyjaciel z *Valvasone*. Przednia straż jego, uderzwszy na naszą kawaleryę na prawym brzegu zostającą, przymusiła ją do przeprawienia się za rzekę; ponieważ zaś ta rzeka w teraźniejszey porze roku nader jest płytka, przeto nieprzyjaciel przeprawił się natychmiast na drugą stronę. Tu znowu przyszło między naszą małą garstką kawaleryi i nierównie przewyższa-

szającą nieprzyjacielską do bitwy, gdzie nasi przemagający się nie musieli. W tej bitwie Jenerał *Schulz* poymany został.

Arcy Xiążę Karol trzymając się ściśle swego przedsięwzięcia, niewdawania się póty z nieprzyjacielem w wielką bitwę, póki wszystkie posiłki spieszące do Włoch nie nadciągną do miejsca swego przeznaczenia, cofnął swą armię ku *Görz* i *Gradiska*. Gdy się to dzieje, bitwa przy *Langaro* między korpusem Jenerała *Lusignan* i przemagającym nieprzyjacielem się stoczyła, gdzie Cesarscy po mężnym odporze, w którym najwięcej batalion Michała *Wallis* ucierpiał, do retyrady przymuszeni zostali. Jenerał *Lusignan* i Podpółkownik *Ude*, z batalionem *Wallis*, w niewolę się dostali nieprzyjacielską.

Z późniejszego raportu Arcy-Xiążęcia z *Wippach* pod 20. nadesłanego, okazuje się: że armia Cesarzka dnia 17. do *Palma* maszerowała. Lecz osądziwszy za niepodobieństwo, aby się mogła utrzymać w tém Weneckiem miasteczku, ogłoszonem z wszelkich potrzeb wojennych; cofnęła się za *Jsonzo*, osadziwszy

Gra-

Gradiškę dla zabezpieczenia dalszey swey retyrady, która z dwóch przyczyn nastąpić musiała, pierwsza: iż rzeka pod *Görtz* z powodu suchego powietrza w wielu mieyscach znacznie spadła, przez co nieprzyjaciel złatwością ją przebrnąć potrafił, powtórę, że Arcy-Xiąże *Karol*, iak już wyżej nadmieniono, do póty z nieprzyjacielem w decydującą bitwę wdać się nie myśli, dopóki woyska w pośilek idące nie nadciągną.

Kommendantowi Cesarskiemu w *Tryescie* Jenerałowi *Pittoni* Arcy-Xiąże *Karol* na wszelkie przypadki potrzebne wydał urządzenia.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 13. Marca.

Wczoraszny *Zurnal Perleta* zawiera w sobie co następuje: „Ukontentowanie, iakie w rozprawianiu o pomyślnych zdarzeniach naszych sprzymierzeńców mieć zwykliśmy, przywiodło nas do tego, żeśmy doniesienie o zwycięstwie Hiszpanów nad Anglikami, które także i mi-

ni-

nister Madrycki M. *del Campo* od swego Dworu przez Kuryera miał otrzymać, za nieomylnie poczytali.— Te zapewniało, że Hiszpańska flotta pod kommandą Admirała *Cordova* białac się przez kilka dni wciąż, nakoniec flotę Angielską pod rozkazami Admirała *Jervis* zostającą zniósła, 3. liniowe okręty zabrała a 3. okręty podobnegoż rodzaju zatopiła i t. d. Ta wiadomość z wielkiem ukontentowaniem, nawet od członków Rządowych, po całym Paryżu była rozslana. Lecz te ofszukanie za nadeysciem papierów Angielskich zupełnie zniknęło.

Liczba okrętów wojennych, które teraz w *Brest* wygotowują, wynosi do 40.

Direktoryat w swem poselstwie do Rady 500. żądał potrzebnych pieniędzy na zapłacenie druku praw, mieniac, że ministrowi sprawiedliwości już od 2. miesięcy zabrakło na funduszu potrzebnym do tego celu.

W raporcie krótkim, który Ob: *Treilhard* czytał w Radzie 500. względem interesów skarbowych, między nadzwyczajnymi przychodami się znaydowało: Kontrybucye mające bydz w obcych

cych kraiach wybrane, a które odwaga żołnierzy naszych zapewnia, wyniosą przynajmniej 20. mil: liwrów.

W mieście naszym powszechna teraz ponie spokojność. Paryżanie ubiegają się, aby u swych municypalności w rejstra obywatelskie wpisani byli, a tym samym mieli prawo głosowania na zgromadzeniach pierwsiastkowych, i mogli pocziwych wybierać Reprezentantów.

Sąd wojskowy przeciw ostatnim spiskowym wyznaczony, wczoraj czynności swoje rozpoczął. Liczba oskarżonych wynosi do 20. osób, między którymi znajduje się jedna kanoniczka i innych 5. kobiet.

Rozmaite wiadomości.

Z Madrytu pod 28. Lutego donoszą, że gwardya Wallonów wysłana temi dniami do Katalonii, ma oczyścić dawną Kastylią z łotrów, których się tam dosyć namnożyło. Dwór wydał rozkazy, ażeby iak najszybciej zgromadzić w Kastylii 30,000. wojska, w Gallicyi 20,000.
i opa-

i opatrzyć je niezwłocznie w potrzebną artyleryą.

Xiąże Pokoju jest niebezpiecznie chory.

Z *Kopenhagi* dnia 18. *Marca*. Dla ngodzenia przedszego sporów z *Tripolis*, dla dobra handlu rząd nasz myśli podarować tamecznemu *Bafzy* 50,000. talerów albo też gdyby żądania jego większe były, przymusić go do pokoju złącznie z Królem obojga *Sycylii i Maltą*.

Z *Petersburga* donoszą, że tam dnia 10. *Marca* przybył Król *Stanisław August*, i że od Imperatora, iego małżonki i familii z naywiększemi uroczystościami w marmurowym Pałacu był przyjęty.